

Het Deltion College in Zwolle heeft in het schooljaar 2014-2015 een viertal e-learning-methodes binnen het onderwijs toegepast en onderzocht in samenwerking met het lectoraat Onderwijskunde & ICT van Hogeschool Windesheim. Vier experimenten van leren met ICT en begeleidde onderwijstijd, zoals online stagebegeleiding, lessen op afstand en blended learning. Leveren deze methodes een positieve bijdrage aan de kwaliteit van het onderwijs? Wat bieden ze de student en de leraar? En vallen ze onder de wettelijke eisen van begeleidde onderwijstijd?

Caroline Klootwijk

Intervisie

Pilot 1 - Online begeleiding beroepspraktijkvorming opleiding Verpleegkunde

Tijdens hun beroepspraktijkvorming (BPV) hebben studenten van de opleiding Verpleegkunde minder contact met klasgenoten en leraren. Hierdoor zijn zij minder betrokken bij school

en voelen ze zich onvoldoende begeleid. De pilot online BPV-begeleiding biedt zowel studenten als leraren de mogelijkheid om vaker contact met elkaar te hebben tijdens de stage. Een bijkomend voordeel is de beperking van reistijd.

Studenten en leraren ontmoeten elkaar groepsgewijs in een virtuele wereld 'Open Sim'. De gesprekken worden in intervisievorm gevoerd, waarbij tijd is voor groepsreflectie en het uitwisselen van ervaringen en tips. Daarnaast worden online opdrachten gegeven en behandeld. Anja van der Sluis, leraar Verpleegkunde: 'Deze virtuele wereld biedt een gestructureerde manier om informatie uit te wisselen en naar elkaar te luisteren. Juist de afstand helpt de student iets nieuws te leren.'

Ook de Inspectie ziet voordelen in online BPV-begeleiding. De student heeft vaker contact met de leraar en medestudenten. De leraren ervaren meer betrokkenheid bij de student en kunnen sneller schakelen als zaken niet goed lopen. Een duidelijke meerwaarde voor de kwaliteit van het onderwijs.

Ver en toch dichtbij

Pilot 2 - Lessen op afstand ICT-Lyceum

Bij veel studenten van het ICT-Lyceum speelt reistijd een grote rol. Een meerderheid komt van buiten de regio, waardoor re-

Deltion-
experimenten
onderwijstijd
en ICT zijn

inspectieproof

Vier experimenten van leren met ICT en begeleide onderwijstijd

gelmatig lessen worden gemist wegens slecht aansluitende dienstregelingen van het openbaar vervoer. Het doel van de pilot lessen op afstand is de mogelijkheid onderzoeken om instructielessen op afstand te geven, zonder aan kwaliteit in te leveren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van Virtual Classroom met behulp van Lync. Een dag per week worden op deze manier lessen aangeboden. De concentratie van de groep neemt hierdoor toe en instructies kunnen een-op-een worden gegeven. Leraren ervaren een grotere betrokkenheid van hun studenten en de studenten nemen meer verantwoordelijkheid voor de eigen studie. Ze zijn enthousiast en voelen zich als een volwassene behandeld. Ook hier reageert de Inspectie positief; de pilot is een goed voorbeeld van inzet van ICT in relatie tot onderwijstijd.

Samen op afstand

Pilot 3 - Samenwerkend afstandsleren opleiding Tandartsassistentie

Mede door de verhoging van de urennorm kent Deltion regelmatig een tekort aan lesruimtes. De pilot samenwerkend afstandsleren biedt hier mogelijkheden. Studenten van de opleiding Tandartsassistentie krijgen een dag in de week gedurende twee klokuren thuis les via een virtual classroom. Via Adobe Connect begeleidt de leraar een reguliere groep op afstand, waarbij de studenten worden verdeeld in groepen van vijf personen. Voorafgaand aan de digitale thuisles volgen de studenten eerder in de week theorieles op school. Zonder in te leveren op de kwaliteit van onderwijs vermindert deze vorm van afstandsleren de druk op lesruimtes. Ook hierbij is de beperking van reistijd een groot voordeel voor de student.

Deze pilot is betrokken bij het project 'Online leren in balans' van Kennisnet, een rekenmodel dat de betaalbaarheid van online leren in beeld brengt. In deze pilot begeleidt Kennisnet de leraren met de didactiek. Jolanda van Til, leraar Tandheelkunde: 'De pilot levert mij én Deltion veel ervaring op met deze nieuwe manier van lesgeven binnen het mbo. Ik heb nu een meer coachende rol. Het heeft heel veel in zich om het onderwijs in de toekomst vorm te geven.'

Flipping the classroom

Pilot 4 - Blended learning opleiding Optiek

De opleiding Optiek vormde een deel van het onderwijs om tot een blendend-variant. Blended learning biedt een goed af-

gewogen mix van leren op school en e-learningcomponenten. Hierdoor wordt het onderwijs intensiever beleefd en studenten hebben de mogelijkheid de lesstof beter te verwerken en terug te kijken. In deze pilot bereiden studenten thuis de lesstof voor, door middel van het volgen van videolessen - flipping the classroom. Daarop volgen verdiepingslessen op school, praktijk- en instructielessen en activiteiten in de optiekwinkel op de Deltioncampus.

**Afstandsleren heeft heel
veel in zich om het onderwijs in
de toekomst vorm te geven**

Henri Eek, leraar Optiek: 'Het verblenden van een onderdeel van onze opleiding maakt het onderwijs boeiender. Het maken van andersoortig lesmateriaal is leuk en je bent als leraar op een andere manier met de studenten bezig. Een pure kwaliteitsslag. Ik ontvang dergelijke ontwikkelingen met open armen.' Ook de pilotstudenten zijn enthousiast over deze nieuwe vorm van onderwijs. Student Albert Teunis: 'De lessen gaan veel sneller en hebben meer inhoud.' Studenten doen in dit concept meer in minder tijd. De lessen zijn beter met elkaar verbonden en verrijkt met ICT. Daarmee lijken intensivering en kwaliteitsverbetering van het onderwijs goed samen te gaan.

Inspectieproof

Inspectie Onderwijs is tevreden met de initiatieven en de opbrengsten van de pilots. Zij keek op uitnodiging van Deltion mee naar het verloop en de resultaten van de experimenten en constateerde een duidelijke interactie tussen leraar en student. De positieve resultaten laten zien dat de kwaliteit van onderwijs verbetert door inzet van ICT. Alle reden voor Deltion om deze vier geslaagde pilots te integreren in haar onderwijs.

De auteur is als projectmedewerker HRD verbonden aan Deltion College

Deze experimenten worden in workshops van Deltion tijdens het Consortium voor Innovatie op 6 en 7 april 2016 nader toegelicht.